

Een gouden combinatie

VMN

Maar zo'n 10 procent van de notarissen houdt zich bezig met mediation. Dat is eigenlijk best raar, vinden VMN-bestuursleden Jacobine Haksteen en Christel Vogelesang. 'De mediatorvaardigheden passen juist heel goed bij het werk van een notaris. Mediation geeft je het lef om door te vragen.'

| TEKST Peter Steeman

Een gouden combinatie, vinden zowel Jacobine Haksteen als Christel Vogelesang de mix van notaris en mediator. 'We leven in een wereld waar mensen erg gericht zijn op hun rechten. De individualistische maatschappij jaagt conflicten aan', aldus Jacobine. 'Het zit in onze genen dat we onpartijdig zijn', vult Christel aan. 'Dat staat in onze beroeps- en gedragsregels. Die onpartijdigheid maakt een notaris zo geschikt als mediator.'

HAKKEN IN HET ZAND

Op welke wijze profiteert een notaris van mediationvaardigheden? Haksteen: 'Een notaris is gewend snel en doelgericht naar een oplossing te werken. Daarin lijkt hij wel een beetje op een arts. Het is goed om efficiënt te werken, maar als je de andere aspecten van een cliënt niet ziet, mis je informatie. In een nalatenschap heb je als notaris vaak te maken met gespannen familieverhoudingen. Als de eerste ouder overlijdt, gebeurt er nog niet

'Je moet als notaris man en paard durven noemen'

zoveel, maar als de langstlevende ouder sterft, worden oude rekeningen vereffend. Dat vormt bij het afwickelen van een nalatenschap vaak een probleem. Als een van de kinderen zijn hakken in het zand zet, kom je geen stap verder. Als je mensen de ruimte geeft om te vertellen over zaken die voor een notaris op het eerste gezicht niet relevant zijn, krijg je informatie waardoor je de verhoudingen tussen mensen beter begrijpt. Je kunt als notaris geen hele familieruzies oplossen, maar het is wel belangrijk dat je het signaleert. Anders wals je over die gevoeligheden heen.'

BEWEGING

Vogelesang: 'Toen ik begon met de mediationopleiding zei de docent: "Je leven verandert als je mediator wordt." Dat is echt zo. Vroeger kwam het bij echtscheidingszaken regelmatig voor dat ik de spanning voelde die er in de kamer hing, maar kon ik die niet wegnemen. Tegenwoordig lukt het mij wel om mensen in beweging te krijgen. Het is heel bevredigend als je strijdende partijen weer met elkaar in gesprek brengt. Als je meer begrijpt van iemand wordt de connectie beter. Het is een wisselwerking. Begrip leidt tot vertrouwen en mensen vertellen meer. Daar word je een betere notaris van. Je kan een oplossing aandragen die beter past bij iemands situatie.'

DRIJFVEER

Interesse in andere mensen is een belangrijke drijfveer voor de notarissen die hun werk combineren met mediation. De vraag is of je de notaris zonder deze nieuwsgierigheid naar diepere beweegredenen van zijn cliënten over de streep moet trekken. Jacobine vindt van wel. 'Een veelgehoord vooroordeel onder juridisch geschoolde professionals is dat mediation *soft* gedoe is. Maar daarmee doe je jezelf als notaris tekort. We zijn opgeleid als juristen, maar we werken voor mensen van vlees en bloed. Die zijn niet te vatten in juridische modellen. Je kunt voor de huwelijkse voorwaarden een juridisch kloppend format bedenken waar mensen toch niet gelukkig mee zijn, omdat hun gevoel wat anders zegt. Je moet ze adviseren, maar tegelijkertijd de keuze laten. Niemand hoeft perse voor de fiscaal slimste oplossing te gaan. Zolang je maar weet waarvoor je kiest. Die ruimte moet je mensen wel geven. Als je beter communiceert, gaan de zaken ook soepeler en sneller. Iedere notaris kent wel de veeleisende cliënt die zich snel tekortgedaan voelt. Die voortdurend probeert de bovenliggende partij te zijn. Juist in die situatie is het belangrijk dat je als notaris man en paard durft te noemen. Een erfgenaam belt je bijvoorbeeld iedere paar uur met een vraag en eist direct antwoord. Dat gedrag moet je benoemen, anders kun je het geen halt toeroepen.'

IN EEN ADEM

Wat kan de VMN betekenen voor notarissen die de stap overwegen? Vogelesang: 'De VMN biedt een veilige omgeving waarin je als notaris nieuwe kanten aan je vak kan ontdekken. Mensen die interesse hebben, kunnen ons gewoon bellen om te horen wat de mediationopleiding inhoudt. Een basisopleiding plus examen duurt zes dagen. Daarna kun je aanvullende opleidingen doen om je te specialiseren op het gebied van nalatenschappen of echtscheidingen. Op dit moment wordt mediation in een adem met echtscheidingen genoemd, maar het biedt ook mogelijkheden voor toepassingen in het ondernemingsrecht. In familiebedrijven kunnen emoties immers ook hoog oplopen. Mijn advies is: volg de mediationopleiding. Ga het gewoon doen.' ■